

Đúng ngày đầu năm đầu tiên tháng 1 năm 2009, 2 biên tập viên của báo Thanh Niên và Tuổi Trẻ trong số các biên tập viên khi còn sống hiện hành. Đó là Lê Hoàng, biên tập viên Tuổi Trẻ và Nguyễn Công Khế biên tập viên của Thanh Niên. Việc thay thế hai nhân sự này được thực hiện dưới hình thức "không tái bổ nhiệm" để tránh tạo xáo động trong dư luận, tuy nhiên, mới ngày đầu tiên biên tập viên của hai tờ báo này đã có những nguyên nhân sâu xa từ trước, như ông Lê Hoàng tuyên bố khi nhận "quyết định không bổ nhiệm", rằng ông "không cảm thấy điều gì khó khăn khi nhận quyết định vì cũng hiểu sự việc, nguyên nhân của nó".

Thực ra không phải chỉ có 2 nhân vật nói trên biên tập viên trong đội ngũ đầu tiên của tờ báo. Tin tức cho biết thêm ông Nam Đông, biên tập viên Pháp Luật Sài Gòn cũng vẫn hiện tại ngày đầu năm; bà Nguyễn Minh Hiền thôi giữ chức biên tập viên Doanh nhân Sài Gòn ba tuần trước đó. Tuy nhiên, những thay đổi này không tạo nên chú ý trong dư luận như những việc được biết xảy ra gần đây. Vào tháng 8-2008, nhiều nhà báo bắt đầu "thanh hành nghề", trong đó có phó biên tập viên báo Thanh Niên Nguyễn Quốc Phong; phó biên tập viên báo Tuổi Trẻ Bùi Văn Thanh; biên tập viên báo Thanh Niên Huỳnh Kim Sánh, và? trước đây vẫn phòng biên tập của báo Tuổi Trẻ tại Hà Nội Đỗ Ngọc Đà Trang.... Các Báo chí thuộc Bộ 4T (Thông tin và Truyền thông) nói rằng những người này vì phạm khuyết điểm vì đã đưa các thông tin "kích động phản đối hoạt động của các cơ quan báo chí và pháp luật". Số thời, họ đã viết bài phản đối việc bắt giữ hai phó biên tập viên Nguyễn Việt Chí và Nguyễn Văn Hải vì lo ngại những tin tức liên quan đến và tham nhũng PMU 18...

Dưới chế độ cộng sản, tất cả những cơ quan truyền thông đều bị kiểm soát bởi bàn tay sắt của đảng. Việt Nam hiện nay có trên 700 tờ báo in cũng như báo điện tử, cộng thêm các đài phát thanh, truyền hình... đầu tiên được phép nói lên một tiếng nói duy nhất, đó là đảng cộng sản, chủ trì và lãnh đạo cộng sản. Để phục vụ mục tiêu này, tiêu chuẩn của truyền thông quốc doanh không phải là "vô tư, trung thực" như trong một xã hội dân chủ, mà là "bóp méo, ngụy tạo, xuyên tạc" mới là việc khi đưa đến quần chúng. Cách thức thông tin đối trá đã trở thành quy luật mà cán bộ tuyên truyền của cộng sản phải triệt để tuân theo, nếu không muốn bị đào thải ra khỏi guồng máy.

Cũng đừng bỏ quên cho bức tấn công báo bút thông tin, CSVN đã đưa ra rất nhiều đạo luật cũng như các chỉ đạo trái chiều hàng ngũ cán bộ truyền thông. Đầu năm 2008, Bộ 4T là cơ quan mang chức năng quản lý tất cả những báo, đài Việt Nam đã phải thành lập thêm 3 cơ quan mới để siết chặt thêm việc quản lý, đó là các Thông tin Đối Ngoại để phân trách các thông tin từ Việt Nam đưa ra bên ngoài, các Phát Thanh - Truyền Hình & Thông tin Điện Tử để quản lý các đài phát thanh, truyền hình và thông tin trên mạng internet, và các An Toàn Thông tin để kiểm soát nội dung thông tin cũng như để phó vụ những cơ quan hay ký giả nào đưa tin "sai lệch ngớ ngẩn".

Vớ phớ ng diờn lu t l, báo chí qu c doanh b rờng bu c b i lu t Báo Chí ban hành t thỏng 12-1999, dù đã nhi u l n sỏ a đ i và sỏ đ i c sỏ a đ i thêm nỏ a trong năm 2009, nh ng v n không thoát ra đ i c 2 v n n n l n: th nh t là quan ni m sai l m khi coi vai trò cờ a báo chí là đ "xây đ ng ch nghĩa xã h i và b o v T qu c theo đ i ng l i đ i m i cờ a Đ i ng cờ ng s n Vi t Nam"; và th nh i là vi c suy diờn tùy ti n, đ c đoán, cờ a các cờ quan h u trách. Đ đ i phó v i vi c phát tri n cờ a các blogs trên m ng internet, vào thỏng 7-2008, CSVN đã ban hành m t lo t các ngh đ nh, thông t đ si t ch t vi c qu n lý các trang nh t ký đ i n t cá nhân. Chính sách k m k p nói trên đã đ a Vi t Nam vào v trí 1 trong 10 n c đ i ng hàng chót trên th gi i v t do báo chí. Theo b n phúc trình năm 2007 cờ a T ch c Phóng viên Không Biên gi i RSF thì Vi t Nam đ i ng h ng 162 trên 169 qu c gia đ i c kh o sát. V i nh ng cu c đàn áp báo chí t i t di n ra trong năm 2008 thì th h ng này sỏ là 1 trong 5 n c cu i b ng.

Nh ng cu c đàn áp không ph i m i di n ra, mà đã r t nhi u l n trong quá kh . Ch t tính t khi CSVN th c hi n chính sách g i là "đ i m i", vào cu i th p niên 80 đã có nh ng cu c thanh trờng cán b hàng đ u cờ a ngành báo chí. Đáng k nh t là nh ng trờng h p nhà văn Nguyễn Ng c b c t ch c t ng biên t p t Văn Ngh vào cu i năm 1988 vì cho đ i nh ng tác ph m đ i "c i tr i"; năm 1990 Kim H nh m t ch c t ng biên t p báo Tu i Tr vì phan phui cu c đ i tình ái cờ a H Chí Minh; năm 1997, ch bút báo Doanh Nghi p Nguy n Hoàng Linh b cách ch c vì đ i bài t cáo các viên ch c quan thu tham nh ng; năm 2001 t ng biên t p báo Tu i Tr Lê Văn Nuôi b cách ch c vì đ i k t qu th m dò đ lu n cho th y Bill Clinton đ i c y u thích h n H Chí Minh; năm 2004 t ng biên t p Trờng Đ i nh Anh cờ a báo đ i n t VnExpress b m t ch c vì phê bình gay g t vi c nhà n c mua g n 80 chi c xe Mercedes đ t ti n đ dùng cho h i ngh thờng đ nh ASEM; năm 2005 phóng viên Lan Anh cờ a báo Tu i Tr b sa th i vì đ i phóng s t cáo tình trờng thao túng th trờng thu c tây, và trang nhà tintucvietnam.com b đ i cờ a v i nh vì "ho t đ i ng trái pháp lu t"; năm 2007 hai phó t ng biên t p cờ a báo Tu i Tr là Hu nh S n Ph c và Trờng Quang V i nh b bu c thôi ch c...

Trên đây ch là m t s nh ng v l n, đ i c đ lu n bi t đ n nhi u. Nó cho ng i ta th y b c tờng b bức thông tin cờ a cờ ng s n luôn b thách đ b i chính nh ng cán b trong hàng ngũ cờ a ch đ . Nh ng ng i này còn có trí óc và con tim, không ch p nh n ph c v cho đ i trá và cờ ng quy n. Nh ng trờng h p ph n kh ng t ngay trong hàng ngũ đã b c phát m nh m nh t trong năm 2008, cao đ i m là v b t gi và xét x 2 phóng viên cờ a báo Tu i Tr và Thanh Ni n là Nguy n Văn H i, Nguy n Vi t Chi n, và sa th i nh ng b n đ i ng nghi p cờ a h . Khác v i thái đ sỏ h i, th thân nh trong th i gian tr c, ngày nay, nhi u cán b trong làng báo qu c doanh đã hi n ngang đ i di n v i sỏ th t, ph i tr n nh ng sỏ vi c th i nát trong hàng ngũ thờng t ng, cũng nh tờng thân, đoàn k t khi b nhà n c tr n áp. V v tham nh i PCI, trong khi nhi u báo qu c doanh im ti ng, thì t Tu i Tr đ i ng tin v xét x cờ a to à án Nh t B n, n u đích danh k nh n h i l Hu nh Ng c S , l i đ i ng ngày Nguy n T n D i ng đ i ng tr c qu c h i bù nh i đ bao che v v này. Khi 2 phóng viên Nguy n Văn H i và Nguy n Vi t Chi n b b t gi , t Thanh Ni n đã đ t v n đ i ngay trên trang nh t. Nhi u phóng viên khác l n

tiếng phồn thịnh vì cộng đồng. Nhưng điếu này chưa hề xảy ra trong quá khứ.

Đứng trên quan điểm dân tộc, dù phát xuất từ bất cứ vị trí nào, nhưng hành động chung để đi đến tài, cứu rỗi dân chúng, đâu là những nỗ lực đáng trân trọng và đóng góp quý giá cho thế hệ mai sau của đất nước. Đáng đứng lên chống lại Nguyễn Việt Chiến đã đem những người Việt trong và ngoài nước đứng tâm ca ngai. Tôi chắc Phóng Viên Không Biên Giới đã nêu tên ông trong danh sách để công nhận "phóng viên cộng hòa năm 2008" vì có hành động tranh đấu cho quyền tự do thông tin. Nhưng những người đứng lên chống lại còn nhiều thêm nữa, cho dù chưa mấy tay thanh trọng như những vị bất khuất, sa thải liên miên và qua. Đó chính là những vị anh hùng xuất hiện trên báo chí tiếng báo bút thông tin cộng hòa chúng ta.

Những vị anh hùng này sẽ còn được khai mở thêm bởi những mũi tên công khác từ phía ngoài. Những báo "chui" như tờ Tự Do Ngôn Luận đã trở về những góc 3 năm nay, liên tục mang đến cho đồng bào trong nước những nguồn thông tin trung thực. Thái độ bất khuất của 8 giáo dân Thái Hà khi kiên trì đòi quyền hình nhà nước và báo Hà Nội Mới... Thêm vào đó, với tiến bộ của lãnh vực thông tin điện tử, hàng ngàn, ngàn các trang nhật ký cá nhân sẽ có triển vọng nhân rộng trong năm 2009, đem mang thông tin đa dạng tràn ngập khắp nơi, giúp những dân hiểu rõ được sự thật đứng sau báo chí tiếng báo bút cộng hòa nhà nước. Khi báo chí tiếng báo này bắt đầu như báo chí tiếng ô nhiễm Bá Linh, cũng là lúc mặt trời khiến che cho chúng ta được tài sản mặt trời, giúp làn sóng tự do dân chúng sẽ đem đến với dân tộc Việt Nam. Đó là triển vọng khi đi từ ngày đứng năm đứng lên lịch.